

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ ΙΙ

Αντικείμενο: Νευρικό Σύστημα

Μέλος ΔΕΠ: Π. Κορκολοπούλου - 2 ώρα διδασκαλίας

- Όγκοι κεντρικού νευρικού συστήματος (Κ.Ν.Σ.)

Εκπαιδευτικοί Στόχοι :

-Κατανόηση της βάσης της σύγχρονης ιστομοριακής ταξινόμησης των όγκων του ΚΝΣ (Π.Ο.Υ.2016) με έμφαση στα γλοιώματα

-Εμπέδωση της διαβάθμισης (grading) των γλοιακών όγκων

-Εμπέδωση της διαγνωστικής προσέγγισης των όγκων του ΚΝΣ με έμφαση στους γλοιακούς

και μηνιγγοθηλιακούς όγκους , συνδυάζοντας απεικονιστικά ευρήματα, κλινική εικόνα, ιστολογική εικόνα και μοριακές ανωμαλίες

Μέλος ΔΕΠ : Ι.Παναγιωτίδης

- **Αγγειακές παθήσεις - Μία (1) ώρα διδασκαλίας**

Εκπαιδευτικοί στόχοι: Κλινικοπαθολογοανατομικά χαρακτηριστικά των κυριότερων αγγειακών παθήσεων του κεντρικού και περιφερικού νευρικού συστήματος.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Οίδημα ΚΝΣ: ορισμός, είδη, κυριότερα αίτια, παθολογική ανατομική, εξέλιξη (εγκολεασμός και είδη αυτού).
- Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (ΑΕΕ): ορισμός, είδη, παθολογοανατομικό υπόβαθρο.
- Εγκεφαλικό έμφρακτο: ορισμός, κυριότερα αίτια, παθολογική ανατομική, εξέλιξη
- Εγκεφαλική αιμορραγία: ορισμός, κυριότερα αίτια, παθολογική ανατομική, εξέλιξη
- Υπαραχνοειδής αιμορραγία: ορισμός, κυριότερα αίτια, παθολογική ανατομική, εξέλιξη
- Επισκληρίδιο και υποσκληρίδιο αιμάτωμα: ορισμός, αιτιολογία, παθολογική ανατομική, εξέλιξη.

Αντικείμενο : Σκελετικοί μύες

Γ. Αγρογιάννης : 1 ώρα διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Ιστολογική δομή σκελετικών μυών και ιστολογικά χαρακτηριστικά των συχνότερα απαντώμενων μυοπαθειών

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι η εμβρυϊκή ιστογένεση των σκελετικών μυών;
- Ποιες είναι οι κυριότερες ιστοχημικές χρώσεις που χρησιμοποιούνται για τη μελέτη ενός βιοπτικού υλικού σκελετικού μύος;
- Ποιος είναι ο παθοφυσιολογικός μηχανισμός στις μυοπάθειες νευρομυϊκής αγωγιμότητας;
- Ποια είναι τα ιστολογικά χαρακτηριστικά της μωσοληναριακής μυοπάθειας;

Αντικείμενο :Κεφαλή Τράχηλος

Μέλος ΔΕΠ: Στ. Θεοχάρης

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

- Στοιχεία Ανατομικής και Ιστολογίας στη περιοχή της κεφαλής- τραχήλου
- Κλινικοπαθολογοανατομικά Χαρακτηριστικά των συχνότερων αλλοιώσεων (καλοήθεις-κακοήθεις) σε κάθε ανατομική περιοχή
- Έμφαση στην Ιστογένεση και στο Ιστολογικό πρότυπο ανάπτυξης των αλλοιώσεων
- Συμβολή της βιοψίας με λεπτή βελόνα (FNA) στη Διαγνωστική Προσπέλαση Αλλοιώσεων Κεφαλής-Τραχήλου

Ο φοιτητής οφείλει να γνωρίζει:

- Βασική Ιστολογία της Στοματικής Κοιλότητας
- Είδη κύστεων που απαντώνται στη Στοματική Κοιλότητα
- Ιστολογικά χαρακτηριστικά του Καρκινώματος από Πλακώδη Κύτταρα στη Στοματική Κοιλότητα
- Ιστολογικά Χαρακτηριστικά του Πολύμορφου Αδενώματος και του όγκου Warthin
- Ιστολογικά πρότυπα σε Κακοήθη Νεοπλάσματα των Σιελογόνων αδένων
- Ιστολογικά χαρακτηριστικά του Ρινοφαρυγγικού Καρκινώματος

Στοματική Κοιλότητα

Αντικείμενο : Οισοφάγος

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

- Εκκολπώματα οισοφάγου: είδη, ανατομικές εντοπίσεις
- Οισοφαγίτιδες: λοιμώδεις, από παλινδρόμηση
- Οισοφάγος του Barrett: ορισμός, αναζήτηση δυσπλασίας
- Ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα οισοφάγου: αιτιολογικοί παράγοντες ιστολογία, σταδιοποίηση
- Αδενοκαρκίνωμα καρδιοοισοφαγικής συμβολής: σταδιοποίηση

Αντικείμενο : Στόμαχος

Μέλος ΔΕΠ: Χ. Γακιοπούλου

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

- **Γαστρίτιδες** : ταξινόμηση, ιστοπαθολογικό υπόβαθρο
- **Έλκος στομάχου** : ιστολογική εικόνα
- **Καρκίνος στομάχου** : ιστολογική εικόνα (ιστολογικοί τύποι, ιστολογική διαφοροποίηση), σταδιοποίηση, βιολογική συμπεριφορά, μοριακοί δείκτες, πρόγνωση, κατανόηση της προγνωστικής /προβλεπτικής σημασίας των πληροφοριών που παρέχονται σε μια ιστολογική έκθεση.
- Ο ρόλος του ελικοβακτηριδίου του πυλωρού στις παθήσεις του στομάχου

Αντικείμενο :Λεπτό Έντερο

Μέλος ΔΕΠ: Α. Κωνσταντινίδου

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Μετά το πέρας της διαλέξεως οι φοιτητές θα πρέπει:

1. Να είναι ενήμεροι για τις κυριότερες ομάδες παθήσεων του λεπτού εντέρου που παρουσιάζουν αναγνωρίσιμο παθολογοανατομικό υπόβαθρο.
2. Να έχουν εξοικειωθεί με τις πιο αντιπροσωπευτικές παθήσεις κάθε ομάδας.
3. Να έχουν κατανοήσει σε αδρές γραμμές την αιτιοπαθογένεση των παθήσεων αυτών.
4. Να μπορούν να συσχετίζουν το παθολογοανατομικό υπόβαθρο με την κλινική συμπτωματολογία των παθήσεων αυτών.
5. Να μπορούν να συσχετίζουν το παθολογοανατομικό υπόβαθρο με τις πιθανές επιλοκές των παθήσεων αυτών.

Αντικείμενο : Φλεγμονώδεις νόσοι του εντέρου

Μέλος ΔΕΠ: Ειρ. Θυμαρά

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Μετά το πέρας της διαλέξεως οι φοιτητές θα πρέπει:

- Να έχουν κατανοήσει τη φυσιολογική ιστολογία του λεπτού εντέρου και του παχέος εντέρου
- Να έχουν κατανοήσει τις κυριότερες ομάδες φλεγμονωδών νόσων του εντέρου ώστε να μπορούν να έχουν την κατάλληλη διαγνωστική προσέγγιση
- Να έχουν αποκτήσει γενικές γνώσεις για την αιτιοπαθογένεση των κυριότερων παθήσεων αυτών
- Να μπορούν να περιγράψουν 2-3 βασικά παθολογοανατομικά ευρήματα των πιο αντιπροσωπευτικών παθήσεων κάθε ομάδας
- Να μπορούν να συσχετίσουν τα παθολογοανατομικά ευρήματα με την κλινική εικόνα των παθήσεων αυτών
- Να μπορούν να συσχετίσουν το παθολογοανατομικό υπόβαθρο με τις επιπλοκές των παθήσεων αυτών

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: Παχύ έντερο

Διδάσκον μέλος : Γ. Αγρογιάννης

Μία (1) ώρα διδασκαλίας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ: Ιστολογική δομή και ιστολογικά ευρήματα στις κυριότερες παθήσεις του παχέος εντέρου

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι τα ανατομικά τμήματα του παχέος εντέρου;
- Ποια είναι η ιστολογική δομή μια εγκάρσιας διατομής του εντερικού τοιχώματος;
- Ποια είναι τα ιστολογικά χαρακτηριστικά του αδενοκαρκινώματος του παχέος εντέρου;
- Ποια η κλινική σημασία του συνδρόμου οικογενούς πολυποδίασης;

Αντικείμενο : Γαστρεντερικό σύστημα

Στρωματικοί όγκοι και λεμφώματα γαστρεντερικού σωλήνα

Μέλος ΔΕΠ : Π. Κορκολοπούλου - 1 ώρα διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί Στόχοι :

- Κατανόηση της σημασίας της διάγνωσης των στρωματικών όγκων και διάκρισης αυτών από τους υπόλοιπους μεσεγχυματικούς όγκους του γαστρεντερικού
- Εξοικείωση με την διαγνωστική προσέγγιση των στρωματικών όγκων χρησιμοποιώντας μορφολογικά και ανοσοφαινοτυπικά κριτήρια
- Εμπέδωση των παραμέτρων που καθορίζουν τη διαβάθμιση, τη σταδιοποίηση και τη βιολογική συμπεριφορά των στρωματικών όγκων
- Κατανόηση της διαγνωστικής προσέγγισης και ταξινόμησης των πρωτοπαθών λεμφωμάτων του γαστρεντερικού σωλήνα

Αντικείμενο : Ήπαρ

- Ηπατικά νοσήματα και βλάβες ήπατος

Μέλος ΔΕΠ : Ι. Δελλαδέτσιμα Τεσσερις (4) ώρες διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί στόχοι : Ιστολογικά χαρακτηριστικά ηπατικών νοσημάτων και βλαβών ήπατος σε συνάρτηση με την παθοφυσιολογία και την παθογένεια.

Οι φοιτητές πρέπει να γνωρίζουν τα παρακάτω:

- Δομή και βασικές λειτουργίες του φυσιολογικού ήπατος.
- Φλεγμονώδεις παθήσεις ήπατος σχετιζόμενες με οργανοειδικούς και μη οργανοειδικούς αιτιοπαθογενετικούς παράγοντες.
- Οργανοειδικές ηπατίτιδες ιογενούς, αυτοάνοσου και φαρμακευτικής/τοξικής αιτιολογίας. Ιστολογικά χαρακτηριστικά οξείας και χρόνιας ηπατίτιδας. Φυσική πορεία ηπατιτίδων.
- Στεάτωση, αλκοολική και μη αλκοολική λιπώδης νόσος του ήπατος. Ιστολογικά χαρακτηριστικά, αίτια, παθογένεια, φυσική πορεία.
- Μικροφουσαλιδώδης στεάτωση. Ιστολογικά χαρακτηριστικά, αιτιοπαθογενετικοί παράγοντες, νοσήματα (οξύ λιπώδες ήπαρ της κνήσεως, σύνδρομο Reye).
- Κίρρωση. Ορισμός, αίτια, ιστοπαθολογία, παθογενετικοί μηχανισμοί παθοφυσιολογία, λειτουργικές και αιμοδυναμικές επιπλοκές.
- Πυλαία υπέρταση. Προ-ηπατικά, ηπατικά και μεθηπατικά αίτια.
- Αγγειακής αιτιολογίας νοσήματα και βλάβες σχετιζόμενες με διαταραχές της αιμάτωσης του ήπατος.
- Σύντομες πληροφορίες για τα ιστολογικά χαρακτηριστικά και την παθογένεια της φλεβικής στάσης, του συνδρόμου Budd-Chiari, της φλεβοαποφρακτικής νόσου, του ηπατικού εμφράκτου και της οξώδους αναγεννητικής υπερπλασίας.
- Χολόσταση και χολοστατικά νοσήματα.
Ορισμός και βασικοί μηχανισμοί χολόστασης. Αμιγείς χολερυθριναιμίες, συγγενείς και επίκτητες. Τύποι χολόστασης με βάση την εντόπιση της βλάβης. Ιστολογικές αλλοιώσεις χολόστασης. Αίτια ενοηπατικής και εξωηπατικής χολόστασης.
Παθήσεις ενδο-και εξωηπατικών χολαγγείων σε νεογνά και παιδιά.
Νοσήματα χολαγγείων σε ενήλικες. Πρωτοπαθής χολική κίρρωση (αυτοάνοση χολική χολαγγειίτιδα), πρωτοπαθής και δευτεροπαθής σκληρυντική χολαγγειίτιδα-- ιστολογικές αλλοιώσεις, διαγνωστικά κριτήρια, κλινική πορεία. Πυώδης χολαγγειίτιδα--ιστολογικές αλλοιώσεις, παθογένεια.
- Φαρμακευτικής/τοξικής αιτιολογίας βλάβες και παθήσεις ήπατος (παρεγχυματικές, χολαγγειακές και ενδοθηλιακές). Ιστολογικές ενδείξεις φαρμακευτικής/τοξικής επίδρασης.

-Αιμοσιδήρωση- Αιμοχρωματώση. Ορισμός, μηχανισμοί ομοιόστασης σιδήρου, αίτια και μείζονες κατηγορίες υπερφόρτωσης σιδήρου (συγγενείς και επίκτητες), ιστολογικά πρότυπα εναπόθεσης σιδήρου. ΗFE αιμοχρωμάτωση (γενετικό υπόβαθρο, δημογραφικά χαρακτηριστικά, ιστολογικές αλλοιώσεις, εξέλιξη, επιπλοκές). Δευτεροπαθείς αιμοσιδηρώσεις (αίτια, ιστολογικές αλλοιώσεις).

-Νόσος Wilson -- γενετικό υπόβαθρο, δημογραφικά χαρακτηριστικά, παθογένεια, ιστολογικές αλλοιώσεις, διαγνωστικές μέθοδοι, εξέλιξη, επιπλοκές.

-Ανεπάρκεια α1-αντιθρυσίνης -γενετικό υπόβαθρο, δημογραφικά χαρακτηριστικά, παθογένεια, ιστολογικές αλλοιώσεις, διαγνωστικές μέθοδοι, εξέλιξη, επιπλοκές.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: Καλοήθη και κακοήθη πρωτοπαθή νεοπλάσματα ήπατος

-Ταξινόμηση των κυριότερων πρωτοπαθών όγκων ήπατος (WHO 2010).

-Ηπατοκυτταρικό καρκίνωμα. Επιδημιολογία, αιτιοπαθογενετικοί παράγοντες, μακροσκοπικά και ιστολογικά χαρακτηριστικά, πρόγνωση. Ινοπεταλιώδες καρκίνωμα ως ειδικός τύπος με προγνωστική σημασία. Προκαρκινωμάτωδεις βλάβες.

-Βασικές πληροφορίες σχετικά με την ιστογένεση, τα ιστολογικά χαρακτηριστικά, τη βιολογική συμπεριφορά και ενίοτε την κλινική εικόνα του χολαγγειοκαρκινώματος, του ηπατοβλαστώματος, του επιθηλιοειδούς αιμαγγειοενδοθηλιώματος και του αγγειοσαρκώματος καθώς και ορισμένων καλοήθων όγκων, όπως του ηπατοκυτταρικού αδενώματος, του αιμαγγιώματος και της οζώδους εστιακής υπερπλασίας.

Αντικείμενο : Εξωκρινές Πάγκρεας

Σ. Σακελλαρίου - (1 ώρα διδασκαλίας)

Εκπαιδευτικοί στόχοι : Κλινικοπαθολογοανατομικά χαρακτηριστικά των συχνότερων αλλοιώσεων της εξωκρινούς μοίρας του παγκρέατος.

Οι φοιτητές θα πρέπει να μπορούν να απαντούν στις παρακάτω ερωτήσεις:

-Ποιές είναι οι συχνότερες μη νεοπλασματικές αλλοιώσεις της εξωκρινούς μοίρας του παγκρέατος

-Ποιά είναι τα αίτια, ποιοι οι πιθανότεροι παθογενετικοί μηχανισμοί και ποια τα ιστολογικά ευρήματα της οξείας παγκρεατίτιδας.

-Ποιά είναι τα αίτια και ποια τα ιστολογικά ευρήματα της χρόνιας παγκρεατίτιδας.

-Ποιά είναι τα πρωτοπαθή νεοπλάσματα της εξωκρινούς παγκρεατικής μοίρας και ποια η μακροσκοπική τους εικόνα.

-Ποιά είναι τα ιδιαίτερα ιστολογικά χαρακτηριστικά του πορογενούς καρκινώματος του παγκρέατος και ποια η κύρια διαφορική του διάγνωση.

-Ποιες είναι οι κύριες προκαρκινικές αλλοιώσεις του παγκρέατος

Αντικείμενο : Ουροποιητικό

ΜΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΝΕΦΡΙΚΕΣ ΝΟΣΟΙ

Σπειραματοπάθειες

- Κατανόηση της δομής και λειτουργίας του σπειράματος
- Κύριες κλινικές εκδηλώσεις σπειραματοπαθειών (νεφρωσικό σύνδρομο/πρωτεϊνουρία, μακροσκοπική /μικροσκοπική αιματουρία σπειραματικής προέλευσης, επιδείνωση νεφρικής λειτουργίας)
- Πρωτοπαθείς & δευτεροπαθείς σπειραματοπάθειες
- Αδρή ταξινόμηση σπειραματοπαθειών με βάση την παρουσία ή όχι ανοσοεναποθέσεων (ανοσοσυμπλεγματικές / μη ανοσοσυμπλεγματικές)
- Αδρή ιστολογική ταξινόμηση (ο ρόλος του φωτονικού μικροσκοπίου, του μικροσκοπίου ανοσοφθορισμού, του ηλεκτρονικού μικροσκοπίου)
- Αδρή ταξινόμηση με βάση τις κύριες κλινικές εκδηλώσεις (σπειραματοπάθειες που κυρίως εκφράζονται με νεφρωσικό σύνδρομο / πρωτεϊνουρία ή αιματουρία ή επιδείνωση νεφρικής λειτουργίας ή συνδυασμό των ανωτέρω)

Διαμεσοσωληναριακές νόσοι

- **Διάμεση νεφρίτιδα** (ιστολογική εικόνα/ ιστοπαθολογικό υπόβαθρο)
- **Οξεία σωληναριακή νέκρωση** (ιστολογική εικόνα/ ιστοπαθολογικό υπόβαθρο)

Μέλος ΔΕΠ: Α.Χ.ΛΑΖΑΡΗΣ : 3 ώρες διδασκαλίας

Ουροποιητικό σύστημα : Δύο (2) ώρες διδασκαλίας

Όγκοι νεφρού : Μία (1) ώρα διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί στόχοι :

Κλινικοπαθολογοανατομικά χαρακτηριστικά των συχνότερων νεοπλασμάτων του νεφρού σε ενήλικες και παιδιά.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια τα μακροσκοπικά και μικροσκοπικά χαρακτηριστικά του διαυγοκυτταρικού νεφροκυτταρικού καρκινώματος;
- Πώς γίνεται η παθολογοανατομική του σταδιοποίηση και ιστολογική διαβάθμιση της κακοήθειάς του;
- Ποιες οι ειδικές ιστολογικές ποικιλίες νεφροκυτταρικού καρκινώματος και ποια η προγνωστική σημασία της καθεμίας;
- Πώς ταυτοποιείται το μεταστατικό νεφροκυτταρικό καρκίνωμα;
- Ποιοι οι βασικοί καλοήθεις όγκοι του νεφρού και ποια η σημασία της παθολογοανατομικής διάγνωσής τους;

- Ποια τα ιστολογικά συστατικά του νεφροβλαστώματος (όγκου του Wilms);

Αντικείμενο : Ουροδόχος κύστη - Μία (1) ώρα διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Κλινικοπαθολογοανατομικά χαρακτηριστικά των συχνότερων αλλοιώσεων του ουροθηλίου.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Πώς αναγνωρίζονται ιστολογικά οι αντιδραστικές-φλεγμονώδεις αλλοιώσεις του ουροθηλίου;
- Ποιες οι επίπεδες νεοπλασματικές αλλοιώσεις του ουροθηλίου και ποια η κλινική σημασία της διάγνωσής τους;
- Ποιες οι θηλώδεις νεοπλασματικές αλλοιώσεις του ουροθηλίου, πώς σταδιοποιούνται παθολογοανατομικώς και πώς διαβαθμίζεται η κακοήθειά τους;
- Ποιες οι ενδείξεις της κυτταρολογικής εξέτασης των ούρων;

Αντικείμενο: Γεννητικό σύστημα του άρρενος

Μέλος ΔΕΠ: Α.Χ. Λάζαρης - Μία (1) ώρα διδασκαλίας

- Παθολογοανατομία όρχεως

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Κλινικοπαθολογοανατομικά χαρακτηριστικά των συχνότερων αλλοιώσεων του όρχεως σε ενήλικες και παιδιά.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια τα μορφολογικά πρότυπα τα συνοδά υπογονιμότητας που απαντούν στο υλικό της ορχικής βιοψίας;
- Ποια τα παθολογοανατομικά ευρήματα επί συστροφής του όρχεως;
- Ποιες οι βασικές οδοί νεοπλασματογένεσης στον όρχι και ποια η κλινική τους σημασία;
- Πώς ξεχωρίζουν παθολογοανατομικώς οι σεμινωματώδεις όγκοι;
- Ποιες οι ιστολογικές ποικιλίες των μη σεμινωματωδών όγκων του όρχεως;
- Από τι εξαρτάται η πρόγνωση ενός ορχικού τερατώματος;
- Ποιες παθολογοανατομικές παράμετροι των ορχικών όγκων εκ γεννητικών κυττάρων καθορίζουν τους ογκολογικούς χειρισμούς και την επιβίωση των ασθενών;
- Ποιοι οι συχνότεροι ορχικοί όγκοι που δεν προέρχονται από γεννητικά κύτταρα;

Αντικείμενο : Γεννητικό άρρενος

- Παθολογοανατομία προστάτη αδένα

Μέλος ΔΕΠ: Αικ. Παυλάκη - Μία (1) ώρα διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Κλινικοπαθολογοανατομικά χαρακτηριστικά των συχνότερων νεοπλασματικών και μη αλλοιώσεων του προστάτη αδένα

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι η κλινική εικόνα στην οξεία και τη χρόνια προστατίτιδα
- Ποια είναι τα κλινικοεργαστηριακά ευρήματα και η ιστολογική εικόνα της κοκκιωματώδους προστατίτιδας
- Ποιοι ανοσοϊστοχημικοί δείκτες χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση αλλοιώσεων του προστάτη
- Πού οφείλονται τα κλινικά συμπτώματα της υπερπλασίας του προστάτη.
- Πως γίνεται η ιστολογική κατά Gleason διαβάθμιση του προστατικού αδενοκαρκινώματος
- Πως γίνεται η εκτίμηση ενός αυξημένου PSA

Αντικείμενο : Μαστός

Διδάσκον μέλος ΔΕΠ : Α. Νόννη - (2 ώρες διδασκαλίας)

- Καλοήθεις και κακοήθεις παθήσεις του μαστού

Εκπαιδευτικοί στόχοι: Ταυτοποίηση και διάκριση των καλοήθων και κακοήθων παθήσεων του μαστού, σε συνδυασμό με την κλινική εικόνα. Σημασία των ιστολογικών και μοριακών χαρακτηριστικών στην πρόγνωση των κακοήθων παθήσεων του μαστού.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Αναφορά και αδρή περιγραφή των συχνότερων φλεγμονωδών παθήσεων του μαστού.
- Ινοκυτικές αλλοιώσεις του μαστού (κλινικά στοιχεία, ιστοπαθολογικές μορφές).
- Σκληρυντική αδένωση και σκληρυντικές αλλοιώσεις του μαστού.
- Απλή και άτυπη επιθηλιακή υπερπλασία του μαστού.
- Ενδοπορικό θήλωμα του μαστού.
- Καλοήθη ινοεπιθηλιακά νεοπλάσματα του μαστού.

- Μη διηθητικό (in situ) πορογενές καρκίνωμα μαστού (DCIS) (ιστοπαθολογία, συστήματα ταξινόμησης, προβλεπτικοί παράγοντες).
- Αναφορά των κυριότερων και συχνότερων ιστολογικών τύπων καρκινώματος του μαστού.
- Κακοήθεις φυλλοειδείς όγκοι μαστού.
- Κυριότεροι προγνωστικοί και προβλεπτικοί δείκτες καρκινώματος μαστού.

Αντικείμενο : Γεννητικό θήλεος

Π. Αλεξάνδρου (αιδοίο, κόλπος, τραχήλος) – 1 ώρα διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Οι φοιτητές πρέπει να έχουν κατανοήσει :

- Κατανόηση της βασικής ιστολογίας του τραχήλου
- Εξοικείωση με τις προδιηθητικές νεοπλασματικές αλλοιώσεις του τραχήλου του κόλπου και του αιδοίου (CIN, VAIN και VIN αντίστοιχα) και αναγνώριση των βασικών ιστοπαθολογικών κριτηρίων
- Διαγνωστική προσέγγιση του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας

Μέλος ΔΕΠ: Αικ. Παυλάκη

- Γεννητικό σύστημα του θήλεος - Δύο (2) ώρες διδασκαλίας
- Σώμα μήτρας: Μία (1) ώρα διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί στόχοι :

Κλινικοπαθολογοανατομικά χαρακτηριστικά των συχνότερων νεοπλασματικών και μη αλλοιώσεων του ενδομητρίου και του μυομητρίου

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι η σχέση των στεροειδικών ορμονών με την ανάπτυξη του ενδομητρικού ιστού
- Ποια είναι τα τύπου I και ποια τα τύπου II καρκινώματα του ενδομητρίου και ποιες οι ιστολογικές, ανοσοϊστοχημικές και μοριακές διαφορές τους
- Ποια είναι η σταδιοποίηση του καρκίνου του ενδομητρίου
- Ποια είναι η μακροσκοπική και ποια η ιστολογική εικόνα των λειομυομάτων. Ποια η σχέση τους με τις στεροειδικές ορμόνες
- Ποιος είναι ο τρόπος ανάπτυξης και ποια η ιστολογική εικόνα των ενδομητρικών στρωματικών όγκων

Αντικείμενο : Πλακούντας – Κύηση

Μέλος ΔΕΠ : Α. Κωνσταντινίδου

Εκπαιδευτικοί στόχοι :

Μετά το πέρας της διαλέξεως οι φοιτητές θα πρέπει:

1. Να έχουν κατανοήσει τη βασική δομή και λειτουργία του πλακούντα.
2. Να είναι ενήμεροι για τις κυριότερες ομάδες παθήσεων του πλακούντα που παρουσιάζουν αναγνωρίσιμο παθολογοανατομικό υπόβαθρο.
3. Να έχουν κατανοήσει σε αδρές γραμμές την αιτιοπαθογένεση και το παθολογοανατομικό υπόβαθρο των παθήσεων αυτών.
4. Να είναι σε θέση να συσχετίζουν τις παθήσεις αυτές με την αντίστοιχη παθολογία του εμβρύου ή της μητέρας.

Αντικείμενο : Κυτταρολογία γεννητικού θήλεος

Μέλος ΔΕΠ : Α. Πολίτη

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Ο φοιτητής θα πρέπει να έχει κατανοήσει :

- Την αξία πρόληψης του καρκίνου από την εξέταση των κυτταρολογικών επιχρισμάτων κατά Παπανικολάου
- Την ισχύουσα μορφολογική ταξινόμηση των αλλοιώσεων του επιθηλίου του τραχήλου της μήτρας
- Τους αντίστοιχους κλινικούς χειρισμούς

Αντικείμενο : Ενδοκρινείς Αδένες

Μέλος ΔΕΠ : Σ. Τσελένη - Μπαλαφούτα

Θυρεοειδής

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

-Ποιο το ιστοπαθολογικό υπόστρωμα της βρογχοκήλης;

-Μακροσκοπική και ιστολογική εικόνα της οξώδους υπερπλασίας του θυρεοειδούς.

-Πως προσεγγίζονται διαγνωστικά οι θυρεοειδικοί όζοι με τη βιοψία δια λεπτής βελόνης (FNA) : τεχνικές, δυνατότητες και περιορισμοί, διαγνωστική ακρίβεια ανάλογα με την αλλοίωση, κύριες κυτταρολογικές εικόνες, διαγνωστικές παγίδες, βασικά συστήματα αναφοράς (Reporting Systems).

-Ποιες μορφές έχει το υπόστρωμα της αυτοάνοσης θυρεοειδοπάθειας (Νόσος Graves, Νόσος Hashimoto). **Μακροσκοπική εμφάνιση, ιστολογικές εικόνες**

-Ιστολογία υποξείας θυρεοειδίτιδας De Quervain, Θυρεοειδίτιδας Riedel.

Ογκολογία Θυρεοειδούς

- Ποια η τρέχουσα ιστοπαθολογική ταξινόμηση θυρεοειδικών νεοπλασμάτων (WHO2004).
- Πώς υποταξινόμείται το πρωτοπαθές θυλακιοκυτταρικό Ca;
- Διαφοροποιημένο καρκίνωμα (τύποι, προγνωστικές παράμετροι, μοριακά δεδομένα).

- Καρκίνωμα χαμηλής διαφοροποίησης
(μορφολογία, βιολογική συμπεριφορά)
- Αδιαφοροποίητο καρκίνωμα
- Μυελοειδές καρκίνωμα (οικογενές, σποραδικό, γονιδιακές αλλοιώσεις, υπερπλασία κυττάρων, πρόγνωση)

Αντικείμενο : Παραθυρεοειδείς αδένες

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

- Υπερπαραθυρεοειδισμός (πρωτοπαθής, δευτεροπαθής): Ιστοπαθολογικό υπόστρωμα (υπερπλασία, αδένωμα, καρκίνωμα).
- Μορφολογία διογκώσεων, εντόπισή τους, διαφορική διάγνωση (ιστολογία, ανοσοϊστοχημικά μοριακά δεδομένα).
- Δυνατότητες της ταχείας βιοψίας.
- Καρκίνωμα: Ιστολογία, βιολογική συμπεριφορά.

Αντικείμενο: Νευροενδοκρινικοί όγκοι

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Εισαγωγικές γνώσεις για τα κύτταρα του διάχυτου νευροενδοκρινικού συστήματος, ανοσοϊστοχημικοί δείκτες. Εντόπιση NE όγκων, βιολογία, διάγνωση και προγνωστικές παράμετροι με βάση την εντόπιση. Ανοσοϊστοχημικές εφαρμογές. Ταξινόμηση με έμφαση σε NE όγκων γαστροπαγκρεατικού άξονα και πνεύμονα, αναφορά σε ιδιαίτερους όγκους.

Αντικείμενο: **Αδενώματα υποφύσεως**

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Μακροσκοπική και ιστολογική λειτουργική κατάταξη. Στοιχεία συνδρόμου και βιολογικής συμπεριφοράς.

Αντικείμενο: **Επινεφρίδια**

Μέλος ΔΕΠ: Χ. Γακιοπούλου

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

- **Υπερπασία φλοιού επινεφριδίων** : Ιστοπαθολογικό υπόστρωμα (υποφυσιακή αιτιολογία, έκτοπη έκκριση ACTH, εξωγενής χορήγηση)
- **Υποφυσιακό και επινεφριδικό σύνδρομο Cushing**
- **Αδένωμα φλοιού επινεφριδίων** : Ιστοπαθολογικό υπόστρωμα
- **Καρκίνωμα φλοιού επινεφριδίων**: ιστολογία, τεκμηρίωση κακοήθειας, βιολογική συμπεριφορά.
- Διαφορική διάγνωση αδενώματος –καρκινώματος φλοιού επινεφριδίων σε μακροσκοπικό και μικροσκοπικό επίπεδο.
- Νεοπλάσματα που εμπίπτουν στην διαφορική διάγνωση ενός φλοιοεπινεφριδικού καρκινώματος
- **Νεοπλάσματα μυελού επινεφριδίων**: φαιοχρωμοκύττωμα (σποραδικό, οικογενές στο πλαίσιο συνδρόμων MEN, ιστολογία/ ανοσοϊστοχημικοί δείκτες, βιολογική συμπεριφορά)

Αντικείμενο : Δέρμα

Μέλος ΔΕΠ: Ι. Παναγιωτίδης - 2 ώρες διδασκαλίας

- Μη νεοπλασματικές παθήσεις και νεοπλάσματα δέρματος – Δύο (2) ώρες διδασκαλίας

Εκπαιδευτικοί στόχοι : Κλινικοπαθολογοανατομικά χαρακτηριστικά των κυριότερων μη νεοπλασματικών παθήσεων και νεοπλασμάτων του δέρματος.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Δερματίτις: κυριότερα αίτια, κυριότερες κλινικές οντότητες, παθολογική ανατομική.
- Λοιμώδεις παθήσεις δέρματος (εν συντομία): κυριότερα αίτια, κυριότερες κλινικές οντότητες, παθολογική ανατομική.
- Πομφολυγώδεις παθήσεις δέρματος (εν συντομία): παθογένεση, κυριότερες κλινικές οντότητες, παθολογική ανατομική.
- Ψωρίαση - Ομαλός λειχήν (εν συντομία): παθογένεση, κλινική εικόνα, παθολογική ανατομική.
- Σύντομη αναφορά στην συμμετοχή του δέρματος σε πολυσυστηματικά ή νοσήματα άλλων συστημάτων.
- Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα: κυριότερες κλινικές οντότητες, παθολογική ανατομική.
- Συχνότερα νεοπλάσματα δέρματος (σμηγματορροϊκή κεράτωση, ακτινική κεράτωση, βασικοκυτταρικό καρκίνωμα, ακανθοκυτταρικό καρκίνωμα, μελανοκυτταρικοί σπίλοι, κακώθες μελάνωμα): παθογένεση, κλινικά στοιχεία, παθολογική ανατομική.

Αντικείμενο : Οστά – Αρθρώσεις

Μέλος ΔΕΠ: Π. Κορκολοπούλου - 3 ώρες διδασκαλίας

- **Μη νεοπλασματικές παθήσεις οστών και αρθρώσεων, νεοπλάσματα οστών**

Εκπαιδευτικοί Στόχοι :

-Υπενθύμιση της φυσιολογικής ιστολογικής δομής οστών και αρθρώσεων, σε αντιδιαστολή με τις κύριες μεταβολικές νόσους των οστών (Νόσος Paget, υπερπαραθυρεοειδισμός, οστεοπόρωση) και τις ποικίλες μορφές αρθρίτιδας (λοιμώδης, μεταβολική, εκφυλιστική, αυτοάνοση)

-Εξοικείωση με την ιστολογική εικόνα και την αιτιολογία κατάγματος και οστομυελίτιδας

-Ιστολογική ταξινόμηση των οστικών όγκων αναλόγως της παραγωγής-τύπου θεμέλιας ουσίας

-Κατανόηση της διαγνωστικής προσέγγισης των συνηθέστερων οστικών όγκων και ογκόμορφων αλλοιώσεων με συνδυασμό κλινικής εικόνας, ακτινολογικής εικόνας και ιστολογικών ευρημάτων (σύντομη αναφορά σε βασικούς ανοσοφαινοτυπικούς και μοριακούς δείκτες)

Αντικείμενο : Οφθαλμός-Ους

Μέλος ΔΕΠ: Αικ. Παυλάκη

Εκπαιδευτικοί στόχοι :

Κλινικοπαθολογοανατομικά χαρακτηριστικά των συχνότερων νεοπλασματικών και μη αλλοιώσεων του οφθαλμού και του ωτός.

Οι φοιτητές πρέπει να μπορούν να απαντούν τις παρακάτω ερωτήσεις:

- Ποια είναι η ιστολογική εικόνα του κερατοειδούς και οιά του ραγοειδούς χιτώνα
- Ποιοι οι μηχανισμοί αυξημένης ενδοφθάλμιας πίεσης στο φακομρφικό και το φακολυτικό γλαύκωμα.
- Ποια είναι τα στάδια της διαβητικής αμφιβληστροειδοπάθειας
- Τι γνωρίζετε για το μελάνωμα και τι για το ρετινοβλάστωμα του οφθαλμού
- Τι γνωρίζετε για τα νεοπλάσματα του ωτός

Περιβαλλοντική Παθολογική Ανατομική

Μέλος ΔΕΠ : Ν. Καβαντζάς (1 ώρα διδασκαλίας)

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

Ο φοιτητής θα πρέπει να έχει κατανοήσει:

- Τις προκαλούμενες βλάβες από επιδράσεις φυσικών αιτίων
- Τις βλάβες των πνευμόνων και των αναπνευστικών οδών που είναι προκαλούμενες από περιβαλλοντικούς παράγοντες
- Τις βλάβες λόγω χημικών επιδράσεων
- Τα νεοπλάσματα τα οποία είναι προκαλούμενα από περιβαλλοντικούς παράγοντες
- Τις προκαλούμενες βλάβες από τη διατροφή
- Τις βλάβες που έχουν προκληθεί από το κάπνισμα
- Τις βλάβες που έχουν προκληθεί από την αιθανόλη
- Τις βλάβες που έχουν προκληθεί από παράνομες φαρμακευτικές ουσίες

